

HEEMPAD JOURNAAL (HPJ) NR.59 (12^E JAARGANG) – 16 DEC. 2022

Beste lezers, sommigen hebben zich mogelijk afgevraagd waar het nieuwe HPJ bleef en of er iets aan de hand is. Ons streven is 10x per jaar, maar het werden er zes en dat heeft alles te maken met een enerverend jaar voor de samensteller ervan. Het vorige HPJ verscheen op 20-9-2022 en stond in het teken van “De Groene Troonrede”. Vol met tips over het klimaat, duurzaamheid, energie en tips hoe je daar zelf mee om kan gaan. Aanleiding was de op hand zijnde onthulling van Klimaatburgemeester. Zo mag ik me een jaar lang noemen, samen met Wilma Gerver (Groei & Bloei afd. Alphen). De onthulling was op 1 november in het gemeentehuis van Alphen aan den Rijn. Inhoudelijk ga ik hier verder niet op in, dat hebben de media ruimschoots gedaan. Dank aan allen die het voor ons een onvergetelijk moment hebben gemaakt. Wat ik als klimaatburgemeesters ga doen, daarover later meer. Mijn eerste klus was het samenstellen van de Groene Troonrede, op aanvraag bij: janny@countrygazette.nl (papieren versie afhalen bij diverse activiteiten). De winter is toegeslagen, de kerstdagen naderen, voordat we verder gaan met onze belevingen wensen wij...

VOOR ALLEN DIE ONS GELIEFD ZIJN, GOEDE KERSTDAGEN, EEN VEILIG OUD EN NIEUW EN EEN GEZOND 2023 MET ALS GROOTSTE WENS: VREDE OP AARDE.

Floron's Eindejaars Plantentelling: worden het IJsbloemen of de laatste overlevenden?

Voorlopige datum is vrijdag 30 december 14.00 uur, start bij MC de Plataan, Snijdelwijklaan 2 Boskoop. De wandeling duurt een uur en gaat alleen door bij vorstvrij en droog weer. Na afloop is er gelegenheid voor napraten bij een kop koffie in de Plataan. We verwachten geen topresultaat vanwege de vorstperiode. We beslissen op 28 december of de wandeling doorgaat. Het gaat bij de telling om nog goed zichtbare bloemen van wilde planten en kruiden. De route is Zwarte Pad, Volkstuin, Schoolakkerbos en via de Ringdijk en Snijdelwijklaan weer terug. **Aanmelden: janny@countrygazette.nl**

Nieuwjaarswandeling in Zegerslootgebied met IVN Alphen aan den Rijn: zondag 8 januari 13.30-16.00 u. Wie kennis wil maken met activiteiten van het IVN, het bestuur, de werkgroepen, het boomrijke gebied, de nieuwe aanplant in het Irenebos is deze dag van harte welkom. Vanaf 13.00 uur staat de koffie klaar. Met IVN gidsen zijn er wandelingen in het gebied, waarna napraten bij warme chocolademelk. Gidsen wisselen ervaringen uit. Je ontmoet er mensen van o.a. de Vlinderwerkgroep, Vogelwerkgroep, Planologie, Vrijwillig Landschapsbeheer, Natuurkijkers, jeugdgroepen Vlinders en Fladderaars en Vrienden van het Heempad. Wil je in 2023 wat betekenen voor natuur, klimaat, onderhoudswerk bij het IVN, hier zijn de mensen die je informeren. Kijk voor alle winteractiviteiten op de sociale media: ivn.alphenaandenrijn@gmail.com. De nieuwjaarsbijeenkomst wordt gehouden in Bezoekerscentrum De Veenweiden, Burg. Bruins Slotsingel 15, 2403 NC Alphen aan den Rijn. Deelname is gratis. **Aanmelden: secretarisivnalphenaandenrijn@ivn.nl**

Winterklussen. Net voor het invallen van deze (hopelijk) korte winterse periode kregen we nog een flinke portie bloembollen en knollen. Soorten o.a. vogelmelk, krokus, tulpen, allium (sierui), anemonen en enkele soorten die ook voor mij nog een verrassing zijn. We gaan met deze bollen/ knollen delen van Snijdelwijk en het Zwarte Pad verfraaien. Probleem is dat we ze even vorstvrij en droog in onze schuur moeten stallen, omdat de grond op dit moment door vorst is verhard. De hoop is gevestigd op de weerman die de pluim toonde met een stijgende lijn tot in de dubbele cijfers. Misschien dat het vóór de kerst nog vorstvrij de grond in kan. Assistentie is welkom, gaatjes maken, bollen erin, grond erover, klaar. Ook een andere klus wordt deze winter nog gedaan. We kunnen aan een aantal aalbesstruikjes komen die passen in het nieuwe Vogelbos aan het Zwarte Pad, wat eigenlijk ook een soort voedselbos wordt. We hebben een plek elders ontdekt waar enkele zaailingen van de eik gepland gaan worden. Deze ontkiemen op de volkstuinten, door slordigheid van gaaien die onderweg veel eikels verliezen op weg naar hun verstopplekken.

Tijdelijk uit de roulatie? Die mogelijkheid staat mij te wachten in de eerste periode van 2023. Het plan was een knie operatie te ondergaan in het GHZ te Gouda. In april foto gemaakt in de verwachting dat het dit najaar zou gebeuren. Echter de procedure duurde mij te lang (verwachte operatie zou pas na maart kunnen). Een second opinion gevraagd bij de Bergman Kliniek, die procedure loopt en een consult is begin januari. Afhankelijk van de wachttijd zal de behandeling volgen of doorgeschoven worden naar het najaar.

Draai vuurwerk de nek om. Deze kop stond boven de wekelijkse column van Dennis Captain in het AD. Aanleiding was de vuurwerkbommen die blijkbaar nodig zijn om frustraties tijdens en na voetbalwedstrijden te uiten. Tijdens corona kon vuurwerk beheersbaar worden (door verbod). Als we dat nu ook eens doen voor een veel groter gevaar: de klimaatcrisis? Het zijn vooral jongeren die hun toekomst op het spel zetten. Schade, vervuiling, onrust bij mens en dier, als we dat eens gaan beperken, of liever afbouwen. Probeer het eens.

Gehoorschade door vuurwerk. Dat gevaar lopen de ontstekers zelf, maar ook omstanders die onverwacht met ontploffend vuurwerk worden geconfronteerd. Ik hoop op 1 januari een zucht van opluchting te kunnen slaken als het weer is meegevallen. De eerste gehoorschade is al in Alphen gemeld door een ontploffende jerrycan. Operatie knetterbal: vuurwerk voor kinderen is ook niet onschuldig, plastic dopjes blijven achter en zijn schadelijk voor de natuur. Te weinig wordt afval door de ontstekers zelf opgeruimd. Tijd voor het aanpassen van de vuurwerkwet? Of fabrikanten erop aanspreken?. Mooie eindzin van Dennis Captain in zijn column van 8-12-2022 in het AD: *Soms droom ik van de eerste vuurwerkhandelaar die opstaat en zegt: "Het is klaar, vuurwerk past niet meer in onze maatschappij" Dromen mag (hopelijk komen ze uit), ook mijn droom.* Bij ons knallen de kurken met oud en nieuw en proosten we op het goede waarvan we hopen dat het komt.

Ontdek het Schone van Boskoop. Mede dankzij contacten, overleg en lobbyen is het ons gelukt om het Heempad en delen van het Zwarte Pad op de kaart te krijgen van een nieuwe folder onder de titel **#Boskoop Wandelt**. Deze folder is een initiatief van PReT en mede mogelijk gemaakt met steun van Alphen Marketing, Land van Wijk en Wouden en de gemeente Alphen aan den Rijn. De folder wordt o.m. verspreid via VVV Boskoop en VVV Alphen aan den Rijn. Er staan 19 'hot spots' op die gezien mogen worden als 'het Schone van Boskoop'. Wij zijn blij dat hiermee Boskoop West ook op de recreatieve kaart is gezet (tot nu toe bleef dat beperkt tot het Rosarium en Floragebouw). We hebben aan PReT (Platform voor Recreatie en Toerisme) en de VVV aangegeven dat in de lente en zomermaanden onze speciale **Bloemenroute Zwarte Pad** op afspraak mogelijk is. In de folder **#Boskoop Wandelt** is een mooie balans gevonden tussen oost en west waar bijzondere kleinschalige plekken voor natuur, recreatie en cultuur te zien en te beleven zijn. Meer samenwerking tussen activiteiten in Boskoop oost en west is ons doel o.a. met VVV en Tuinpad Rijnveld.

Slingerend door het Gouwebos. In de serie *Wandelroutes met een verhaal* in AD verscheen onlangs een route die voor een deel onze IVN wandelingen in het Zwarte Padgebied zijn opgenomen. Deze wandelroute is 8 km. Startpunt bij Station Boskoop, spoorweg passeren, via Heempad, Ringdijk, voorbij Station Snijdelwijk en gaat de route slingerend door het Gouwebos. Daarna via het Peppellaantje (het pad tussen Noordeinde en Snijdelwijk) over het Weteringpad terug naar het startpunt. Tot zover een uittreksel van de route in AD 28-11. Wij hebben al wandelaars ontmoet die (met krantdeel in de hand) het traject lopen. Zij hebben een probleem, het is moeilijk te vinden omdat borden die de route moeten aangeven er niet zijn of zijn gesloopt.

Slingerend door het Zwartepadgebied. Dat is de variant die wij aanbieden. Startpunt is Station Boskoop, de route gaat via het Zwarte Pad over het Heempad, via de Ringdijk (Linnaeuskade) tot halverwege. Volg daar het fietspad, waarlangs fitness toestellen, bekijk in de tunnel de fraaie muurschilderingen. Vervolgens terug naar het Zwarte Pad in zuidelijke richting. We kruisen vier kavels door zeven bruggen verbonden, deels bebossing (voormalige schooltuinen De Akker), een bloemenweide en het onlangs aangelegde Vogelbos (onderdeel van Boskoop 800) waarin veel vruchtdragende bomen en heesters. Via de bruggen kan je van het een naar het naastgelegen kavel komen. Volgende kavel is de bijenidylle. Ook hier ontbreken borden die dit aangeven. Via de Ringdijk wandelen we langs de kinderboerderij en brede school. Bij MC de Plataan is een sanitaire stop mogelijk, een ontmoetingsplek voor onze wijk. Eindpunt: Station Snijdelwijk. De wandeling kan ook in omgekeerde volgorde en dan is een kop koffie bij Roos of Perron 3 aanbevolen. **Je hebt dan de Bloemenroute gelopen** (plm.3 km) die door IVN Vrienden van het Heempad bloemrijk is ingezaaid en aangeplant en vooral in voorjaar en zomer een kleurenpracht toont. Het maaiwerk wordt met adviezen door de gemeente uitgevoerd. Het gebied ligt tussen 2 stations en beschikt over ruime parkeergelegenheid.

Een quote, gehoord van een voorbijganger tijdens ons natuurwerk in het Zwarte Padgebied:
Waar Hans van Dam zijn voetstappen zet gaan bloemen spontaan groeien ...

Noteer in uw jaaragenda: De volgende natuurexcursies met IVN Vrienden van het Heempad 2023.

*Alle wandelingen starten op zaterdag om 10.00 uur op het parkeerterrein nabij MC de Plataan en de Kinderboerderij, Snijdelwijklaan 2 (nabij Station Snijdelwijk). Wandelingen zijn gratis en duren ongeveer 2 uur. Gidsen: Miep Munninghoff en Hans van Dam. Met extra gidsen bij speciale thema's **. Meer over deze en andere IVN wandelingen in de maandelijkse Nieuwsbrief van het IVN en in volgende Heempad Journaals.*

- Zaterdag 25 maart:** **Hoe kwam de natuur de winter door.** We bezoeken het Vogelbos (Boskoop800).
Zaterdag 29 april: **Stinsenplanten en vogelzang** in het Zwarte Padgebied. We volgen de Bloemenroute.
Zaterdag 6 mei: **Vogelzang in het Gouwebos**, zicht op de Voorofsche Polder (weidevogelgebied)**
Zaterdag 27 mei: **Polderflora route.** Wandeling door historisch gebied. Start Camping Polderflora *
Zaterdag 10 juni: **Fietstocht naar het Bentwoud.** Genieten van unieke flora en fauna met gidsen **
Zaterdag 8 juli: **Op zoek naar eetbare kruiden** en wilde bloemen in het Zwarte Padgebied.
Zaterdag 26 aug: **Interactieve natuurapotheek.** Gids noemt de plant, deelnemers de eigenschappen.
Zaterdag 23 sept.: **Wat bloeit er nog of alweer?** We beleven de overgang van zomer naar herfst.
Zaterdag 21 okt.: **Paddenstoelen zoeken in het Gouwebos** (meerdere groepen met extra gidsen **)
Vrijdag 29 dec.: **Eindejaarsplantenjacht (FLORON).** Welke bloemen laten zich nog zien? O.v.b.

Aanmeldingen: janny@countrygazette.nl met vermelding van aantal deelnemers + email adres.

*Aanmelding voor Polderflora wandeling: dickw@xs4all.nl **

Boskoop 800 jubileumfeest: met 800 bomen de toekomst in. Op zaterdag 10 december werd het jubileumjaar feestelijk afgesloten met een lichtspektakel op het dorpsplein. Op www.boskoop800.nl kan je alle activiteiten in woord en beeld terugzien. Van Carnavalsvereniging Krooshappers, de boomplantdag tot en met de intocht van Sinterklaas, alles stond dit jaar in het teken van feestvierend Boskoop. Weinig omgekeerde vlaggen in onze gemeente, wel honderden blauwe feestvlaggen op huizen van bewoners met hart voor ons dorp waar het groen een basis voor leven is en waar het fijn is om te werken en te wonen. Ook in Snijdelwijk. Wij blikken in vogelvlucht terug op de groene initiatieven die onderdeel waren van het Jubileumfeest.

In januari stond een oproep in de Gouwe Koerier: geschikte locaties gezocht voor het planten van 800 bomen. Een initiatief van Arie Cees de Jong (VierBoskoop800), een bericht dat mijn belangstelling prikkelde. Wij wisten wel een plek aan het Zwarte Pad, waar een kavel niet voldeed aan onze verwachtingen en wensen. De bagger bij de aanleg (2017) was door droge zomers omgevormd tot turf, diepe scheuren ontstonden die door graafgrage honden tot een halve meter werden uitgediept. Niet in de omgeving passende sierheesters in oerlelijke omhulsels (voor water geven) misstonden in dit voor natuurontwikkeling bedoelde gebied. Het wandelen buiten de paden was gevaarlijk voor mens en dier. Gazon maaien was niet zonder risico. Renovatie was voor ons een lang gekoesterde wens. Dit plan werd gerealiseerd op de Nationale Boomfeestdag, 16 november. Op 3 plekken werden samen 800 bomen en heesters geplant. De beplanting werd uitgevoerd door leerlingen van de Ichtusschool Boskoop, vrijwilligers, oud-boomkwekers, wethouder Breeuwsma, de klimaatburgemeester en gemeente ambtenaren. Aan de Mendelweg is een speelbos geplant bij een onlangs vernieuwde speelplek; bij de Proeftuin van Holland, een 'tasty garden' nabij het restaurant, met vooral lagere struikjes. Aan het Zwarte Pad, nabij de fietstunnel zijn vooral vruchtdragende bomen en heesters geplant. Voor de paden hebben we verbetering gevraagd en een logischer aansluiting voor mensen met een beperking. Het Vogelbos Zwarte Pad is een plek waar de natuur de ruimte krijgt en vooral zichzelf mag zijn.

Het Vogelbos is onderdeel van onze wandelroutes IVN Vrienden van het Heempad (zie schema).

Het is een van 3 plekken waar Boskoop 800 zal uitgroeien tot bosjes van de toekomst, met herinneringen aan een gemeente die 8 eeuwen achter zich heeft liggen met een rijke culturele geschiedenis. In het sortiment zitten o.a. walnoten, zoete kers, okkernoot, kweeper, wilde appel, lijsterbes, zwarte bes, sleedoorn, vlier, hazelaar, sporkehout, boswilg, katwilg, spaanse aak, rimpelroos, egelantier, kroospruim, hulst, kornoelje, olijfwilg, gelderse roos en krentenboom. Hier worden nog rode aalbes en framboos aan toegevoegd. Het voorwerk was het ruwweg omploegen van het gazon. Om de grasgroei in balans te houden hebben wij een groot aantal kruiden geplant (en daar gaan we na de winter mee door). Kruiden die we o.a. van de nabij gelegen volkstuinten hebben gehaald: munt, citroenmelisse, teunisbloem, dagkoekoeksbloem, duizendblad, geel nagelkruid, knikkend nagelkruid, vingerhoedskruid, st.janskruid, valeriaan, knopig helmkruid, venkel, grootbloemmuur, brunel, hondsdrif, ballote, toortsen, bosvergeetmenietje en stinkende gouwe. Daar worden nog bloembollen aan toegevoegd, zoals anemoon, tulp, narcis, krokus, vogelmelk en smeerwortel.

Uitbreiding van biodiversiteit is hoofddoel in het Vogelbos Zwarte Pad. Met de combinatie van bomen, struiken en kruiden wordt het ook voor insecten en kleine zoogdieren een paradijs. Het achterste ruige deel (met rolklaver, kattenstaart en wilgvarianten) heeft vorig jaar al voor broedsucces gezorgd voor de bosrietzanger. Ook fazant, winterkoning, heggemus, tjiptjaf, zanglijster, merel, meerkoet, fuut en waterhoen zijn gezien. Wij zijn bijzonder blij met deze aanwinst, hopen dat er met enig sociaal toezicht van omwonenden een minimum aan zwerfvuil komt. Er staat een bankje en een degelijke gele afvalbak. We vragen aan hondenbezitters om (vooral in het voorjaar) hun dier aangelijnd te houden voor rust in de broedtijd. Klein onderhoud pakken we met onze werkgroep (IVN VvhH) aan, voor het grotere maaiwerk is er overleg met gemeente en uitvoerders. Wie een middag mee wil helpen (ook op het Heempad en elders) kan zich melden: janny@countrygazette.nl Over enkele maanden pakken we ons natuurwerk weer op.

Weerextremen, het klimaat in eigen omgeving. Naast zorgen om afnemende biodiversiteit zijn ook weer-extremen in eigen omgeving merkbaar. We nemen in het kort het jaar 2022 door, naast zorgelijk is de ontwikkeling ook boeiend. Januari begon zacht met zelfs 14 graden in de plus, maar het werd wel de somberste maand sinds 1977. Op de laatste dag diende storm Corrie zich aan met windkracht 9, waarin uitschieters tot 110 km.u. Dat was een voorproefje. Half februari ontwikkelde zich een enorm complex, waaruit een drieling storm zich ontwikkelde. Op 16 februari deed Dudley onze regio aan, die viel mee. Op de voet gevolgd door Eunice, die bereikte in Hoek van Holland orkaankracht met een windstoot van 141 km. per uur. Dat kon onze met klimop begroeide schutting niet hebben, maar die was na 40 jaar aan vervanging toe. In het Gouwebos richtte Eunice een ravage aan, tientallen populieren nabij Waddinxveen werden met wortelvoet en al omgeblazen. Op 21 februari nam Franklin afscheid als laatste van een drieling storm, ontstaan uit één 'moeder' depressie. Enkele dagen later konden we bij zacht winterweer ons natuurwerk starten. Het werd zachter, op 18 maart werd de eerste gazonbeurt in openbaar gebied uitgevoerd. 22 maart leverde de eerste warme voorjaarsdag (+ 20 graden). Het plantseizoen kon beginnen, er werden tientallen ligusterstruikjes geplant in een braakliggend gebied. Het kon niet zo blijven, er viel sneeuw op 1 april, dat was geen grap. Gevolgd door de koudste nacht van het winterseizoen (-6,3 graden elders in het land).

De lente keerde terug, half april koesterde ik me in het zonnetje bij 20+ op het zuiden. Op 28 april werd het eerste riet geplukt op het Heempad, met volop vogelzang en geurende voorjaarsbloemen. Mei werd een deels warme maand met voldoende vocht. Op 18 mei beleefde ons land de vroegste tropische dag ooit: 30,2 graden in Arcen (N.Limburg). Planten namen een groeisput. Varens in mijn voortuin groeiden 10 cm. per dag. Die groei zette door in een natte warme juni maand. Het veld bij Schoolakkerbos kreeg begin juli de eerste maaibeurt, evenals een deel van de ringdijk, vanwege onstuimige groei van honingklaver. Juli en augustus verliepen extreem warm en droog met in augustus een serieuze hittegolf, die in sommige delen van ons land meer dan tien dagen duurde (Brabant/ Limburg). Na een zeer natte september werd het neerslag tekort van ruim 300 cm grotendeels aangevuld. In mijn achtertuin gaf de regenmeter een maantotaal van 195 mm. aan Dat leverde een zeer rijke oogst op van vruchten en zaden. Op de Veluwe werd het gewicht aan eikels op 6.000.000 kilo geschat. In ons gebied moesten we het uitdunnen van venkel staken vanwege vele honderden lieveheersbeestjes en huisjesslakken op stengels, bladeren en uitgebloeide bloemen. Onze zadenoogst was overweldigend, een groot deel ervan ligt opgeslagen (koel en droog) in onze schuur. Plan was uitstrooien voor de winter, tijd ontbrak en velden/ bermen waren niet of te laat gemaaid. Nu strooien = vogelvoer, wachten dus tot een zachte dag in maart op open plekken in bermen en het vogelbos.

Een gouden herfst. Na de droge zomermaanden werden bomen weer groener in september. Het blad bleef lang aan de bomen wegens uitblijven van stormen. Fraai kleurenspeel van groen naar geel en rood. Ook november was met 129 mm een natte maand. Zelfs nu, half december, is bladval niet afgerond vanwege vaak windstil weer. Onze paddenstoelenwandeling was overweldigend, totaal 60 deelnemers waardoor de groep in drieën werd gesplitst. Dat lukte met aanwezige IVN gidsen Gerard Been, Miep Munninghoff, Gerda Bonninga en Hans van Dam. Op zondag maakten we nog een wandeling met kleine groep die niet mee kon op de zaterdag. Het aantal paddenstoelen soorten, ontdekt in het Gouwebos is inmiddels de honderd ruim gepasseerd. Het leverde dankzij de aanwezigheid van Morvenna Goudkade een mooi artikel op voor regionale kranten Gouwe Koerier en Alphens Nieuwsblad. Iedereen dank voor deze zeer geslaagde excursie. Dank voor allen die ons wandelseizoen deed slagen, we kijken er met volle tevredenheid op terug. De gouden herfst heeft inmiddels plaatsgemaakt voor winterse kou met prachtig berijpte takken. De strengste vorst van dit jaar (min 10 graden hebben we achter de rug. Afwachten wat deze winter ons verder brengt.

Nieuws van de Klimaatburgemeester. De onthulling op het gemeentehuis vond plaats op 1 november, in aanwezigheid van burgemeester Liesbeth Spies, oud-klimaatburgemeester Liesbeth van Bommel en kinderborgemeester Maud. Wilma Gerver en Hans van Dam zijn de nieuwe klimaatburgemeesters van Alphen aan den Rijn. Volgend jaar tijdens de NationaleKlimaatWeek (NKW) nieuwe kansen voor hen die zich inzetten voor natuur, duurzaamheid en klimaat. Een greep uit de activiteiten in het kader van deze groene functie.

Bezoek Klimaatplein Alphen aan den Rijn. Op een fraaie 5de novemberdag per fiets via de Compierekade naar Tuincentrum De Bosrand. Het was mijn eerste keer, waarom? Als je in Boskoop woont is er ruime keuze bij Tuincentrum Sonneveld (Zijde) en Plantentuin Esveld (Rijneveld). Bij het kolossale terrein van de Bosrand was het zoeken naar de plek, verscholen achter het immense kasachtige complex. Ik vond het plein tussen grote potplanten voor duurdere tuinen. Weinig mensen zoeken die plek bewust. Door gebrek aan publiek was het voor standhouders van Groei & Bloei, Gemeente Alphen en de Ontwerpsalon niet de moeite waard om hier lang te blijven. Mijn conclusie, verplaats het Klimaatplein naar een centraal gelegen plek. Het zal voor de Bosrank niet meer klandizie opleveren. Een goed initiatief verdient een betere plek. Zoals een openbaar, centraal gelegen plein of veel bezocht park. Er zijn vast wel goede plekken te vinden die ruimte bieden, met regelmatig publieks acties, namens Steenbreek, IVN, Groei & Bloei, Eetbaar Alphen, Energiek Alphen e.a.

De Energie Bespaar Markt in MC de Plataan Boskoop was een succes. Alle standhouders boekten veel aandacht. Het was voor mij de plek om tientallen exemplaren van “De Groene Troonrede” uit te reiken. Hier werd mijn afspraak gemaakt voor bezoek van een Energiecoach die inmiddels alle hoeken van onze woning heeft bekeken en zeer bruikbare tips gaf waarvan een deel is uitgevoerd en de rest volgt. Alphen heeft inmiddels dertig coaches opgeleid en die hebben onlangs een mijlpaal bereikt. In 2 jaar tijd zijn er 1000 energiebesparende adviezen gegeven. Tijd voor een feestje met burgemeester Spies. Het geeft aan dat er in de gemeente Alphen aan den Rijn behoefte is aan persoonlijke hulp. Inmiddels is er een wachtlijst van 200 nieuwe aanvragen. Kijk voor meer informatie op www.energiekalphenaandenrijn.nl. Aanbevolen!

Afvalbakken en naamborden op het Zwarte Pad. Er waren 2 bankjes en 2 afvalbakken op het heempad. Beide bakken zijn verdwenen, gevolg, afval wordt in het riet gedeponerd en wij ‘mogen’ het opruimen. Naamborden zijn gesloopt op het heempad en de bijenidylle, gevolg, mensen die de wandelroute lopen missen de wegwijzers. Ik zag mensen met de AD route in de hand die moeite hadden om deze te vinden. Jammer. Als er in het Rosarium 7 bakken staan, plus enkele bij het station, moet het mogelijk zijn om er een paar extra in het Zwarte Padgebied te plaatsen? Een verzoek aan de gemeente is gedaan, met mijn voorstel:
1. Gewoon de twee bakken terug. **2.** Geen bakken? dan ook banken weg. **3.** Vergoeding voor onze werkgroep om het zwerfvuil wekelijks op te ruimen. Tijdens de klimaatweek hebben wij 6 volle vuilniszakken opgeruimd in het Zwarte Padgebied plus wat hout en ander afval. Een matras ligt nog ergens in de bosjes, dat is nu een overwinteringplek voor slakken en pissebedden. Die mag in het voorjaar verwijderd worden. Er wordt wel gezegd: Polen zijn de oorzaak, mijn ervaring is dat zij het meestal opruimen als er bakken staan. Onachtzamer zijn scholieren, docenten kunnen er een rol in nemen. Idee voor terugkeer van het rondje zwerfvuil ruimen door scholieren als lesje voor bewustwording? (Zoals in mijn tijd bij het Wellant College).

Toezichthouders, handhavers en politie. Je ziet ze soms voorbij rijden, recht voor zich uitkijkend op het smalle Zwarte Pad (wat nodig is, ogen op de weg). Als ze hun auto eens stallen achter de ringdijk en vandaar een wandelronde maken op de plekken waar regelmatig wat mis is, dan wordt hun tijd effectiever benut. Ik kan de hangplekken aanwijzen (geen probleem) en waar afval ligt (het probleem), dan kan met de buurt samen overlast verminderd worden. Een politieman die eens uitstapte merkte op, “er staan hier wel veel bomen dicht op elkaar”... Jazeker agent, het is een recreatie en natuurgebied, daar staan bomen en die horen er. Overlast kan voorkomen worden met corrigerend toezicht, bekeuren bij excessen, meldingen serieus nemen, naamborden plaatsen (om locaties aan te geven) en voldoende afvalbakken die tijdig geleegd worden.

Vragen tijdens de Energiebespaarmarkt aan de klimaatburgemeester.

- Minder vlees en vis eten, bijvoorbeeld 1x per week (stond niet in de Groene Troonrede).
- Adres van de Kringloopwinkel: Energieweg 13, 2404 HE Alphen aan den Rijn.
- Een plasje tijdens het douchen, niet hygiënisch en bezwaarlijk voor mensen met blaasproblemen.
- Emmer onder de douche om het eerste (koude) water op te vangen (voor doorspoelen van toilet).

Meer bomen nu. Je vindt op deze website tips hoe je goedkoop aan bomen kan komen en ze zelf kan planten. Bedenk, bomen zijn levende wezens, met eigen wensen voor een geschikte groeiplek en gezonde bodem. Voor beplanting van het Vogelbos Zwarte Pad zag ik niet de ideale omstandigheden van de behandeling. Het wortelgoed ging droog de grond in zonder ingekorte wortelpruik. Ik had graag (als oud kweker) de bosjes vooraf in het water gedoopt. Die kans was er niet, personeel had de honderden boompjes al uitgelegd voor de scholieren op de plek om te planten. Gelukkig kwam de regen een dag later voor bewatering. Ik kan het niet laten om toch een ‘lesje boomplanten’ te geven, want een goede behandeling vergroot overlevingskansen.

Hoe plant je bomen? Verdiep je eerst in de eigenschappen van de te kiezen soort, de standplek, schaduw werking (geen kastanje of plataan in je voortuin) en beoordeel de situatie van de boom. Bedenk hoe de boom er over tien, twintig jaar bij kan staan (voorkom overlast). De makkelijkste weg is om bij een tuincentrum een boom te kopen in pot of met in jutegaas verpakte kluit. Ook de duurste manier. Wij kiezen voor goedkoper.

Kies een tijdstip voor het planten, beste tijd oktober/ november, het kan bij vorstvrij weer tot begin april. **Voor het verplanten**, steek in het najaar de kluit rond en laat de boom even tot rust komen in de oude plek. **Bij het verplanten**, probeer de boom met grond (hangslik) te rooien, zodat voor de boom nuttige schimmels en bacteriën mee verhuizen (bomen leven vaak in symbiose voor uitwisseling van stoffen). Hun netwerk. **Zaailingen uit de natuur.** Vraag de grondeigenaar om toestemming. Steek vooraf de plant rond met scherp gereedschap. Snoei beschadigde wortels zo recht mogelijk weg. Te lange wortels kan je zonder risico wegnippen, het stimuleert de plant zelfs om nieuwe (haar)wortels te vormen. Vergelijk het met bovengronds snoeiwerk, dat vormt de boom. Maak wortelgoed (uitgeklopte wortels) altijd nat vóór het planten. Bij wind en zonkracht afdekken tegen uitdroging. **Graaf een plantgat** op ruime diepte/ breedte. Let op dat de wortelpruik gespreid de grond in gaat. Vul het gat met de naastliggende grond. Let op dat de wortelvoet diep genoeg in de grond komt, **druk de grond aan**, voorkom een kuil waar water in blijft staan, egaliseer dus met de omgeving. **Kies bodembedekkende ondergroei** om weelderige grasgroei rond de jonge stam te beperken. Maai met een bosmaaier, maar pas op voor beschadiging. De soortkeuze in het Vogelbos Zwarte Pad lees je elders in dit HPJ. **Het snoeien** moet in het eerste jaar beperkt worden tot het toppen van ijle takken bij heesters, bij bomen moet juist de hoofdtak behouden blijven. Heesters die bij (vroeg) poten nog blad hebben, stroop er wat overtollig blad af om de sapstroom te verminderen. Veel succes met het planten. Meer bomen voor een gezond klimaat.

Nog wat tips en weetjes van de klimaatburgemeester....

De oorlog Rusland – Oekraïne heeft een enorme impact op het klimaat. Er gaan met beschietingen ongekende hoeveelheden grondstoffen, metalen en technologie verloren. Bij de wederopbouw (wij hopen op snel) zijn veel grondstoffen nodig waaraan nu al een gebrek is. Oorlog voeren is ook een aanslag op de aarde.

Suikertaks op frisdranken. Goed plan, jammer dat het moet, hebben we zelf de discipline niet meer om goed voor onszelf te zorgen? Idem voor matigen met vlees- vis- en andere producten die het milieu schaden.

Ton Vreeburg is de klimaatburgemeester van Waddinxveen. Wie kent hem? Lijkt me leuk om contacten met elkaar te onderhouden en ideeën uit te wisselen. Wie hem kent mag dat doorgeven.

In China gaat bij goed bedrijfsresultaat het geld naar de werknemers i.p.v. aandeelhouders. Als dat geen fake news is, heeft het “Chinese model” toch nog iets goeds in zich. (Gelezen in het AD).

In Frankrijk zijn zonnepanelen verplicht op grote parkeerterreinen. Goed plan dat navolging verdient’. Hierbij mijn suggestie: kan dat ook op alle opslagplaatsen, bouwdozen en bedrijfsterreinen in ons land?

Voedseldeelkasten (buurtkasten) komen steeds meer in het straatbeeld. Het concept is simpel, zet erin wat je over hebt en/of haal eruit wat je nodig hebt. Geen bederfelijke waar, let op de houdbaarheidsdatum en enkel in gesloten blik, pot of verpakking. Geen alcohol, rookwaar of medicatie. Wel buurt toezicht op misbruik.

Samenstelling: Hans van Dam. Verzending: Janny van Dam. Reacties, tips of afmelding: janny@countrygazette.nl Ook tips voor een beter klimaat zijn welkom. Graag tot ziens in 2023.